

Zondag 25 juni 2023

Geestkrachtige dichters (2): Koleka Putuma

Voorganger: Franck Ploum

Orgel: Pieter Eerland

Lezer: Ella Groenendijk

Koster: Giljam Bil

Orgelspel vooraf

Welkom en mededelingen *door de kerkenraad*

- Allen gaan staan (indien mogelijk) –

Opening – BUNDEL 1 – Vol van verwachting C 1 en 2

Drempeltekst

Lukas 8,22-24 (Naardense vertaling)

Maar het geschiedt op een van de dagen:

hij stapt in een boot, hij en zijn leerlingen,

en zegt tot hen: laten we oversteken

naar de overkant van het meer!

Maar terwijl zij varen slaapt hij in.

Er daalt een wervelwind neer op het meer;

ze zijn volgelopen en in nood geraakt.

Maar ze komen bij hem, wekken hem, zeggend:

meester, meester, we vergaan!

Maar helemaal ontwaakt, bestraft hij

de wind en de woestheid van het water,

en die houden op,

en wat geschiedt, is: stilte.

- Allen gaan zitten -

Lied - BUNDEL 5 – Verborgene God

Ten geleide – stilte - gebed

BUNDEL 11 – Om wat misdaan wordt C 1,2,5.

Water

Koleka Putuma

De herinnering van naar het strand te gaan op Oudejaarsavond
is er een die ik deel met mijn nichtjes en de meeste Zwarte mensen.
Hoe de ouderen ons verboden te diep te gaan
te giechelen en te spatten in onze zwarte panty's
en Shoprite plastieken zakken die rond onze nieuwe vlechten gewikkeld waren
verhinderend ons op de golven te surfen
uit vrees dat we een hoop zwartheid zouden zijn, door het getij weggesleurd,
om nooit meer weer te keren,
als afval.

De ouderen verboden het ons alsof de oceaan aan voedselvergiftiging lijdt.
Ik vraag me af waarom ik het gevoel heb te verdrinken
telkens wanneer ik naar de zee kijk,
dit en je dan ongelofelijk klein voelen.

En ik hoor vaak het grapje
over Zwarten die niet kunnen zwemmen,
die bang zijn van water.
Ze lachen ons uit
en vaak hebben we onszelf uitgelachen
voor de manier waarop we ons gezicht afdrogen wanneer we uit het water komen
vergelijk het met hoe zij het doen, allemaal als in *Baywatch*.
en hoe wij zo vulgair zijn met onze poses en kronkels.
Maar iedere keer dat onze huid onder water gaat,
is het alsof de rietstengels nog weten dat ze ooit kettingen waren,
het water, onrustig, wenst dat het al de slaven en schepen op de kust zou spuwen,
compleet zoals ze volgestouwd waren, gevaren hadden en verzonken waren.
Het zijn hun tranen die de zee zilt gemaakt hebben,
daarom branden onze irissen telkens weer wanneer we kopje onder gaan.
Iedere keer traumatiseert onze huid de zee opnieuw.

Ze lachen met ons
omdat we niet in staat zijn ons in iets te gooien dat als instrument gediend heeft in
een poging ons uit te roeien.

Voor jullie is de oceaan er voor surfplanken, boten en zonnebruin en al de coole
dingen die je daar onder water doet in jullie badpakken en duikersbrillen.

Maar wij,
zijn gekomen om hier gedoopt te worden.

We zijn gekomen om de andere wereld te beroeren.

We zijn gekomen om hier onze doden met de levenden te verbinden.

Ons respect voor water noemen jullie angst.
Het lef om ons over het water te verkopen en te vermoorden
en ons dan uit te lachen omdat we er schrik voor hebben.
Het lef om over het water aan te komen en bij ons binnen te vallen.
Indien dit land echt van jullie was,
doe dan het gebeente van de kolonisten herrijzen en gebruik het als een kompas.
Hou op zwarte lichamen als toeristengids te gebruiken
of als plek voor jullie authentiek Afrikaanse ervaring.
Zijn we het niet beu voor jullie te dansen?
Rond te draaien en op commando te zingen?
Zijn we het niet beu om als een hoop zwartheid samen te komen
als verzoening om gewoon hier te zijn?
Om God te smeken ons van een oorlog te redden die wij niet begonnen zijn.
Te marcheren voor een zaak die door de ondraaglijkheid van ons bestaan
veroorzaakt is.
Onze handen omhoog te steken om niet te worden beschoten.
Onze handen in de kerk te heffen om te bidden om bescherming,
en ook daar worden we beschoten,
met de handen omhoog.

Invasies zijn heel natuurlijk voor jullie volk.

Ben je gekomen om ons ook van onze plekken van eredienst te beroven.
Ook gekomen om ons in de gevangenis te vermoorden.
Ook dat is niet nieuw.

Te veel blanken spelen hier God.
Te veel blanken doen hier het werk van God.

En deze God van hen geeft me buikkrampen.
Hij en ik hebben een ingewikkelde relatie.
Deze blauwogige blonde Jezus die ik op de zondagsschool volgde
deed onze soort het hoofd buigen voor een blanke en patriarchale hemel,
buigen voor een Christus, zijn zoon, en 12 apostelen.
Wisten wij veel...
En jullie willen alleen maar die bijbel verstaan die bij jullie agenda past.
Jullie zijn zo vrij geweest het begrip God te koloniseren,
God een geslacht en een huidskleur te geven,
en een naam in een taal waarvoor we onze monden moesten verdraaien.
Godslastering is slavernij in het evangelie wikkelen en dat vrijheid noemen.
Godslastering is zien dat mijn mensen hetzelfde evangelie gebruiken om elkaar
tot slaaf te maken.

Sinds de tijd van Elias zijn we geprogrammeerd om voor blankheid te knielen,
en we zijn er niet eens zeker van dat Elias wel heeft bestaan,
omdat wie de Bijbel ook schreef ons er niet bij rekende.

Maar ik wil liever bestaan in dat God-deloos heilige boek
dan in de geschiedenisboeken die de waarheid niet vertelden.

Over ons.

Voor ons.

Namens ons.

Als je echt onze verhalen wilde schrijven,
had je dit moeten doen in de talen van onze moeders,
de tongen die je afsneed toen je hun een nieuwe taal aanleerde.

We worden het nooit eens.

Toch vraagt men ons met de onderdrukkers te dineren
en hun vergiffenis op te dienen.

Hoe,

wanneer de enige ingrediënten die ik heb verdriet en woede zijn?

Nog iemand (die er uitziet als ik) stierf vandaag.

Nog iemand (die er uitziet als ik) werd vandaag vermoord.

Dat moet het gespreksonderwerp aan tafel worden
zodat we daarna deze bittere maaltijd kunnen wegspoelen met vergetelheid.

En dan gaan we zwemmen.

Gewoon voor de lol.

Gewoon voor de lol.

Lied – BUNDEL 27 – Jij die mij kent

Toespraak

Orgelspel

Lied – BUNDEL 17 – Ik zie de hemel opengaan C.1,2,3

Voorbede – stil gebed - Onze Vader

Slotlied – BUNDEL 33 – Lied om zegen C.1.

Afscheid en Zegenbede

Vervolg Lied om zegen c. 2 en 3

Orgelspel